

Josip Lisac
Zadar

ZBORNİK ANTICE MENAC

Stručak riječima ispunjen. Zbornik radova posvećen Antici Menac o njezinu 90. rođendanu,
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2012.

Akademkinji Antici Menac, vodećoj hrvatskoj rusistici i izvanrednoj filologinji lingvističkog usmjerenja, posvetili su zbornik radova njezini učenici i učenice, njezini nekadanji studenti i studentice, u povodu obilježavanja okrugle obljetnice života (rođena je u Splitu 11. srpnja 1922.) te u povodu brojnih desetljeća upornog i plodnog djelovanja. Oformljena u školama Ivšića, Lomteva i Reformatskoga, dala je velik broj prinosa proučavanju fonetike, sintakse, frazeologije i kontrastivne lingvistike. Fonetska problematika ruskoga zanimala ju je ne samo u brojnim radovima nego i u udžbenicima. Sintaksu rusku i hrvatsku obrađivala je u neobjavljenoj disertaciji koja se bavi besprijedložnim i prijedložnim konstrukcijama u ruskom i u hrvatskom, a i u mnogim drugim priložima. Posebno se puno bavila frazeologijom, osobito ruskom i hrvatskom, ali i ukrajinskom, češkom, slovačkom, poljskom, talijanskom, francuskom itd. Frazeologiji su posvećeni i brojni rječnici, kao i znanstvene knjige o hrvatskoj i o mjesnoj splitskoj frazeologiji, ova posljednja u suradnji s Mirom Menac-Mihalić. U frazeološkom radu zanimljivi su joj i brački čakavski govori (“Neki tipovi frazema sa sastavnicom *čovik* u bračkim čakavskim govorima”, *Brački zbornik*, 22, 2007, 405-408), a i brački čakavski pjesnici (“Frazeologija suvremenih bračkih čakavskih pjesnika”, *Riječki filološki dani. Zbornik radova 2*, 1998, 303-312; u suradnji). Metode kontrastivne lingvistike primjenjivala je u glavnini svoga rada, i to u fonetici, u sintaksi, u frazeologiji, ali i u leksikologiji, u onomastici itd., kao i u teoretskom radu. Posebno spominjem knjigu o engleskim elementima u hrvatskom i u ruskom jeziku priređenu u suradnji s Rudolfom Filipovićem. Prevodilački rad s ruskoga i ukrajinskoga vrlo je znatan, a književnosti je dijelom posvećen i urednički rad Antice Menac. Još se živo sjećam davnoga prijevoda *Pokorene rijeke V. Jurezanskoga* što sam ga čitao prije pedesetak godina, ali tada, naravno, nisam znao da je urednicom te knjige bila Antica Menac. Velik je njezin priručnički i udžbenički rad, sigurno vrlo uspješna sveučilišna karijera na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Upravo njezini učenici posvetili su joj radove: Živa Benčić,

Stjepan Damjanović, Željka Fink-Arsovski, Damir Horga, Mira Menac-Mihalić, Milenko Popović i Rajisa Trostinska, Dubravka Sesar, Branka Tafra i Josip Užarević.

Posebno izdvajam radove Mire Menac-Mihalić i Dubravke Sesar, jer su u njima znatni čakavološki interesi. Mira Menac-Mihalić (str. 77-84) raspravlja o hrvatskim dijalekatnim upitnim frazemima, pri čemu navodi primjere s raznih hrvatskih terena, pa i iz Splita i iz Rovinja.

Dubravka Sesar ("O čakavskoj inačici jednoga čuvenoga ruskoga *pisma*, str. 97-109) obrađuje prepjev Jesenjinova *Pisma majci* na bračku čakavštinu iz pera Zlatana Jakšića, glasovitoga čakavskog pjesnika iz Selaca na Braču. Valja napomenuti da su Jakšićevi prepjevi Jesenjina objavljeni i u Rusiji te da se on i znanstveno bavio sudbinom Jesenjina u Hrvata i Srba. Autorica se zalaže za priznatiju poziciju prevoditelja na čakavski i kajkavski u hrvatskoj prijevodnoj književnosti.

Željka Fink-Arsovski urednica je zbornika koji, uz prigodne riječi i ozbiljne znanstvene uvide, sadrži i bibliografiju radova zaslužne slavljence.